

IDA
Englandsgade 25
DK-5000 Odense
Tlf. +45 33 18 48 49

ida.dk

24. november 2019

Ingeniørforeningen, IDAs holdning til udkast til Strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023

Ingeniørforeningen, IDA har medlemmer i både den private og offentlige sektor, fx universitetsforskere og fagledere hos kommunerne samt selvstændige erhvervsdrivende. Ingeniørforeningen, IDA mener derfor, det er vigtigt, at vi har et offentligt erhvervsfremmesystem af høj kvalitet.

Grundlæggende ligger de overordnede fokusområder i udkastet til strategi i fin tråd med Ingeniørforeningen, IDAs egne pejlemærker for et virksomhedsrelevant og tidssvarende erhvervsfremmesystem. Ingeniørforeningen, IDA mener grundlæggende, at det offentlige erhvervsfremmesystem skal have fokus på:

1. Ny teknologi vinder stadig større indpas i vores dagligdag og på arbejdsmarkedet. Der er derfor brug for større teknologisk forståelse – eller dannelse – i de enkelte virksomheder, både for at imødekomme de udfordringer den nye teknologi skaber, men samtidig også for at udnytte de nye muligheder som teknologien giver hos kunderne og for virksomhederne selv i form af mere "smart production". "Smart production" kan fx være 3D-printere, robotter, big data og andre "disrupted technologies". Danmark bør finde sine egne styrkepositioner inden for netop disruptive teknologier, og på andre teknologiområder indhente relevant teknologisk viden fra udlandet.
2. Verden bliver mere og mere global, og i den sammenhæng er det danske marked for lille til at sikre en holdbar og langvarig vækst.
3. Ressourcer er en mangelvare; og med ressourcer menes i denne sammenhæng kompetent arbejdskraft, kapital, energi og råvarer til produktionen. Det stiller blandt andet store krav til design og udformning af både produkter, services og produktion. Matchmaking mellem store og små virksomheder er et andet eksempel på intelligent brug af ressourcer.

Set i det lys – at der er sammenfald i udkastet til erhvervsfremmestrategiens fokusområder og Ingeniørforeningen, IDAs pejlemærker, og dermed medlemmernes indsigt og vidensgrundlag – finder vi det fortsat særdeles uheldigt, at Ingeniørstanden ikke har fået en mere formel plads og dermed sikret indflydelse på de konkrete calls. Akademikerne – og heraf ingeniørerne – har stort set ikke nogen formel indflydelse, som det ser ud i dag, på erhvervsfremmeindsatsen, da vi er udelukket fra formelle pladser i såvel Erhvervsfremmebestyrelsen som i erhvervshusene. Der bør derfor indtænkes kontinuerlig inddragelse af fagpersoner med akademisk baggrund, når strategien skal indfries i konkrete calls – fx ved at nedsætte sparringsgrupper bestående af udvalgte eksperter. Dette vil Ingeniørforeningen, IDA gerne bidrage med – fx ved at finde relevante eksperter blandt vores over 125.000 medlemmer fordelt i 70 landsdækkende og

regionale fagtekniske netværk spredt over hele landet. Det er netværk af videnspersoner inden for konkrete fagområder.

En af de helt store udfordringer ved implementeringen af erhvervsfremmestrategien er at holde sig på den boldgade, der hedder erhvervsfremme, og ikke igangsætte overlappende aktiviteter i forhold til henholdsvis innovationssystemet, uddannelsessystemet, eksportsystemet, klima- og energisystemet o.s.v., men dog samtidig formå at være brobygger mellem de af systemerne som vurderes relevante for den enkelte virksomhed.

Det er således en stor ambition at skulle være brobygger imellem de forskellige systemer, og fra Ingeniørforeningen, IDAs side forventer vi ikke, at denne indsats i praksis vil blive bedre end de personer og den økonomi der følger med denne brobygning, og selvfølgelig de målbare aktiviteter, som de forskellige systemer hver i sær bliver målt i henhold til. Erhvervsfremmebestyrelsen bør undgå overlap i såvel temaer som finansiering af aktiviteter, og samtidig være med til at adressere nogle af de udfordringer, der er i andre systemer, fx de der nævnes i rapporten fra EU om Danmarks Innovationssystem, se mere her: <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2019/internationale-eksperter-efterlyser-klar-retning-for-dansk-forskning-og-innovation>. Der er således i den grad behov for at fortsætte indsatsen for gennemsigtighed, forenkling og brobygning på tværs af systemsiloerne.

Ingeniørforeningen, IDA har udover de overordnede betragtninger til strategien, en række bemærkninger:

- Erhvervsfremmestrategien, og de medfølgende calls, bør være opmærksom på GTS-institutternes og universiteters timesatser, så de reelt kan indgå i calls'ene. For GTS-institutterne gælder det, at deltagelsen i programmerne er underfinansieret, og kun dækker omkring 25% af institutternes udgifter (UFM-takst). Det udfordrer muligheden for et sammenhængende erhvervsfremmesystem. Det er således alt i alt vigtigt at sikre, at alle uddannelses- og andre videninstitutioner har lige mulighed for at søge fremtidige calls. Ingeniørforeningen, IDA har været i kontrakt med flere, både universiteter og GTS-institutter, som ikke har ansøgt midlerne, fordi de ikke kan få dækket deres udgifter til undervisere indenfor de nuværende rammer.
- De højtuddannede spiller en vigtig rolle i at sikre forsat vækst i de danske virksomheder. De har også brug for kompetenceudvikling, og her er udfordringen, at de højtuddannede ikke har adgang til industriens kompetencefonde. Det er udelukkende ufaglærte og faglærte, som har adgang til disse midler. Det bør være et opmærksomhedspunkt i fremtidige calls på kompetencedelen.
- Udkastet til strategi har grundlæggende fokus på iværksætteri i del 1 og ikke på scale-up. Danmark har brug for en tværgående erhvervsfremmeindsats med fokus på at skabe større virksomheder, ikke kun gennem enkeltstående programmer. Det er vigtigt at Erhvervsfremmebestyrelsen tager ansvar for, at danske virksomheder kan opskalere, og at dette tema bringes med ind videre i det danske innovationssystem og en eventuel fremtidig strategi på innovationsfremmeområdet.

- Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse bør være med til at udføre et nabetjek i forhold til internationalisering og eksporthjælp. SMV'ere i Danmark kan være dårligere stillet omkring eksporthjælp til andre lande, end det er tilfældet i nogle af vores nabolande. Det kan være i forhold til at støtte internationale messer gennem længere tid i Danmark. Det kan også værere dyrere for virksomhederne i Danmark at trække på eksportkonsulenter i Udenrigsministeriet, end i nogle af vores nabolande.
- De decentrale erhvervshuse skal forpligte sig til at arbejde tæt sammen med klyngerne. I den sammenhæng er det vigtigt, at klyngerne skal sikre videnspredning, der gør opmærksom på de nyeste muligheder. Men opbygningen af dybe kompetencer indenfor det givne felt skal til stadighed ske på vidensinstitutionerne, der har de rette kompetencer. Det er for at undgå opbygning af parallelkompetencer og skabelsen af overlappende aktører og tilbud.

De decentrale erhvervshuse kan også være kompetente gennem at sikre, at virksomhederne også får adgang til de rette teknologiske kompetencer. Det er gennem adgang til private rådgivere, klyngeorganisationer og højt specialiserede statslige ordninger. Men det er også specifikt at henvise til de specialiserede teknologikompetencer, der er til rådighed hos blandt andet GTS-institutterne og på universiteterne.